

2. místo v krajském kole jazykové soutěže

Monika Pernicová

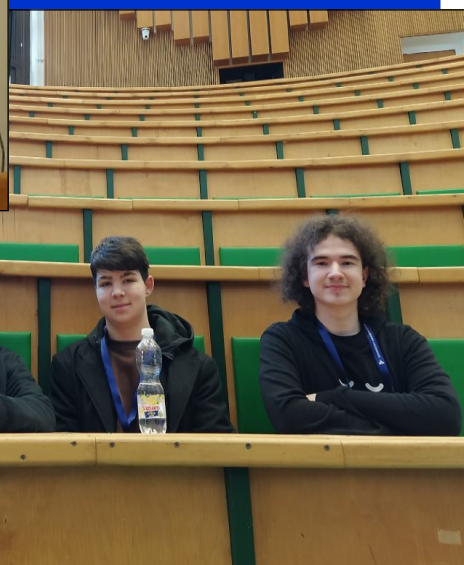
Autoři:

- Mgr. J. Benešová
- Mgr. M. Pernicová
- Mgr. P. Raňová
- Mgr. E. Sevelková
- Ing. P. Vlček
- Mgr. H. Vožková
- Ing. J. Gruber

Dne 9. ledna 2025 se konalo krajské kolo soutěže Kontext, které prověřuje dovednosti v porozumění anglickému odbornému textu. Střední průmyslovou školu strojnickou a Střední odbornou školu profesora Švejcara reprezentovali tři talentovaní studenti – Oto Adrian Braht ze třídy 1VS, Michal Štěpánek ze třídy 3PLH a Tomáš Zíka ze třídy 3OKZ.

Finále mělo dvě části: online test a ústní kolo před komisí, do kterého postoupilo pět nejúspěšnějších z každé kategorie.

Nejlepším výkonem se může pochlubit Tomáš Zíka, který vybojoval skvělé 2. místo. Gratulujeme všem zúčastněným a těšíme se na další úspěchy v příštích ročnících!

Uvnitř tohoto vydání:

2. místo v krajském kole jazykové soutěže	1
Technická olympiáda opět s velkým úspěchem	1
We did it!	2
Když divadlo, tak anglicky!	3
Preventivní program – resocializace dětí a mládeže	3
Dobové tance kolem vzdělávání	4
Projekt Šablony - Itálie Toskánsko, část 3.	5
Bella Italia!	8
Pamířská dálnice, aneb „4stán“ - 5	8

Technická olympiáda opět s velkým úspěchem

Josef Gruber

Jiří Lüftner a David Krajčí se umístili v nejvyšší oceněné skupině Technické olympiády Plzeňského kraje s prací Funkční model Stirlingova motoru. Jiří zkonstruoval další verzi tohoto osobitého motoru a David ji opatřil elektronickým snímáním veličin. Hodnotné ceny převzali autoři z rukou představitelů Plzeňského kraje a ZČU v Plzni.

Technická olympiáda je pozoruhodná soutěž, odlišující se od Středoškolské odborné činnosti tím, že není vyžadována teoretická práce, zpracovaný elaborát, ale spíše praktický výrobek, „hardware“, nicméně může jím být i softwarový produkt (hardware je to, do čeho můžete kopnout, když nefunguje software). Podmínkou je nejméně 2členný tým. Zatímco SOČ se ubírá spíše směrem vědeckých prací, technická olympiáda je ideální platforma pro kutily a bastlíře všeho druhu. Na průmyslové škole by jich měl být dostatek, je třeba je objevit a namotivovat.

Jiří Lüftner se zúčastnil Technické olympiády PK již podruhé, v obou případech se jemu i dalšímu členovi týmu (vloni jím byl J. E. Duchek) dostalo nejvyššího ocenění (práce jsou rozřazeny do skupin). Jiří kromě toho zná i SOČ z pozice účastníka celostátní přehlídky a zvítězil i v soutěži Vyroba si svůj Stirlingův motor (NTM Praha), v níž má i pro letošní rok „našlápnuto“ na výborné umístění.

We did it!

Jitka Benešová

Dne 22. 1. 2025 se uskutečnilo ve velké aule SPŠ strojnické a SOŠ prof. Švejcara slavnostní předání certifikátů účastníkům Cambridgeských zkoušek. Testování úrovně angličtiny proběhlo ve spolupráci s JŠ Eufrat na naší škole 8. 12. 2024 a žáci, převážně ze čtvrtých ročníků, si mohli ověřit své dovednosti a znalosti v poslechu, čtení a porozumění textu, jazykové kompetenci a v mluveném projevu.

Splněná úroveň B1 nahrazuje školní část maturitní zkoušky z anglického jazyka.

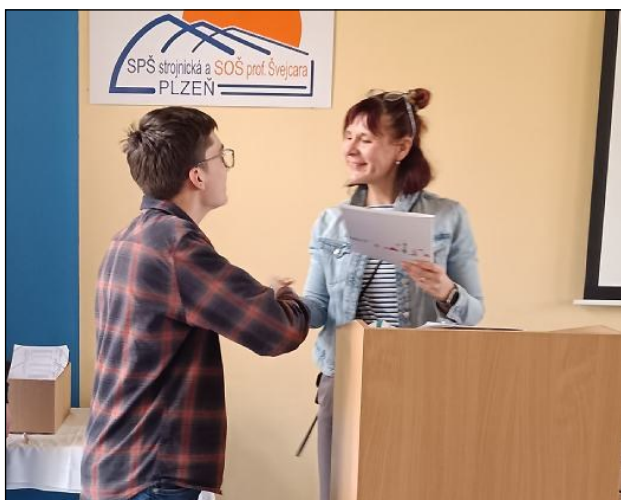
A jaké jsou výsledky?

Úroveň B1 (PET) skládalo 102 žáků, 53 z nich úroveň B1 a 33 dosáhlo úrovně B2.

Úroveň B2 (FCE) složilo 28 žáků, 9 z nich dosáhlo úrovně C1.

Úroveň C1 (CAE) složilo 9 žáků, 2 z nich dosáhli úrovně C2!

Všem gratulujeme a těšíme se na další ročník Cambridgeských zkoušek na podzim 2025!

Když divadlo, tak anglicky!

Pavla Rauová

Ve druhém lednovém týdnu jsme vyrazili na divadelní představení v anglickém jazyce pořádané Divadelním centrem Zlín s.r.o. v Parkhotelu. Nejednalo se ovšem o klasické dílo z pera literárního klasika, ný-

brž o moderně pojatou inscenaci.

Hru plnou expresivního herectví doprovázela skvělá hudební koláž, která vyzdvihla barvitě dialogy v současné angličtině. Celá hra měla ten správný drive a užili si ho jak studenti, tak učitelé.

Preventivní program – resocializace dětí a mládeže

Hana Vozžková, Eva Sevelková

Dne 27. 1. byl uspořádán pro třetí ročníky oborů Pedagogické lyceum – humanitní studia, Pedagogické lyceum – tělesná výchova a Sociální činnost preventivní program zaměřený na problematiku resocializace dětí a mládeže.

Programem žáky provedla paní Kristýna Šinko — Mikésková z organizace Člověk v tísni, která žáky se-

známila s výchovnými opatřeními a náplní probačních programů pro dospívající. V rámci programu byli žáci seznámeni s konkrétními kazuistikami z praxe, se kterými následně sami pracovali, a získali nové informace z oblasti trestního práva ve věcech mládeže. Pro žáky napříč obory byla s ohledem na možné budoucí pracovní uplatnění rovněž inspirativní i pracovní pozice paní Mikéskové – aktivizační pracovník resocializačních programů pro mládež.

Dobové tance kolem vzdělávání

Josef Gruber

Bouři ve středoevropské sklenici vody naší vzdělávací soustavy se už snažím sledovat co možná nejméně, neboť dobové tance mě zajímají do doby baroka. Přesto není úniku, valí se to ze všech stran a člověk

by měl být aspoň trochu v obraze i v zemi, jíž je kontinuita cizí. Novináři se ohánějí „klišoidními“ zaklínadly, ta má každá doba, bez ohledu na jejich skutečný smysl.

Takovým zaklínadlem je i „školství“, což je pojem, který je ztotožňován se vzděláváním, přestože je zde zásadní rozdíl. Jak už jsem psal dříve, mám pocit, že o skutečné vzdělání nestojí skoro nikdo. Vidím pouze snahu projít nějakým kurzem a získat osvědčení o absolvování, nikoli být skutečně vzdělán. I já bych zrušil ministerstvo školství, nicméně toto povrchní konstatování je to jediné, co mám společného s hlasateli takové „reformy“. Já bych byl pro ministerstvo vzdělávání, případně pro jeho spojení s ministerstvem kultury. Jenže to bych asi uspěl jediné u monarchistů, protože něco podobného tu bylo za „zpuštěného mocnářství“ (ministerstvo kultu a vyučování). Chybí zde mnoho věcí, např. základní vymezení pojmů – dokumenty se ohánějí „potřebami současné doby“ a „přípravou na potřeby budoucnosti“, ale vyjmenoval je někdy někdo konkrétně? Každý „ví“, co je kultura a co je vzdělání, ale zkuste si to pro sebe definovat. Nahlédněte do internetových diskusí a zjistíte, kolik lidí si myslí, že umění je zbytečné, Národní divadlo by se mělo zrušit, protože si na sebe nevydělá, učitelé plácají zbytečnosti, protože stačí umělá inteligence, učit historii nemá smysl, protože je to historie, máme hloupou hymnu, čeština je k ničemu, protože je nás málo (víte, že v Evropě existuje jazyk ostrova Man?...) a „filozofii“ jsme dosáhli pozoruhodného významového posunu (zatímco sofia je moudrost, zófos je něco jako ponurý, temný). Trvalá dehonesta-ce naší profese vede u řady učitelů k předčasnému vyhoření, rezignaci a u mladších k odchodu. Inu, priorita vzdělávání v praxi. Kultura není jen Zlatý slavík a komedie prezentovaná „rejžující“ zájezdovým souborem, ale přede-

vším jde o vztah člověka k sobě samému a jeho okolí, k historii, k ostatním lidem, je propojena se vzděláním, které nespočívá v tom, že prolezu „školstvím“ kvůli „papíru“. Častá a legitimní otázka (nejen) žáků „k čemu mi to bude“, se těžko zodpovídá konkrétně. Člověk často nezjistí, že dosáhl nějakého výsledku právě díky něčemu „zbytečnému“, co se učil ve škole, ať už jde o pracovní úspěch, nebo třeba získání životního partnera (v mém případě i „opuštěáky“ v době základní vojenské služby). Účel není jen vybavit člověka dovednostmi, ale formovat nějak myslící a jednající osobnost. Jinak by stačil rekvalifikační kurz „Z blba vzdělanec rychle a snadno“. I když na to by se nikdo nepřihlásil, protože všichni souhlasí s tím, že kde blb, tam nebezpečí, ale nikoho se to netýká. Abych to nezamluvil, jak tedy odpovídám na zmíněný dotaz? No... nikdo neví, co budeš příštích 50-60 let potřebovat, ale když budeš tohle vědět a umět, zařadíš se mezi lidi, kteří to vědí a umějí, a ti se liší od těch ostatních.

Dalším módním zaklínadlem je „biflování“. Sám nevím, co se tím přesně myslí. Učí se prý jako za Marie Terezie. No, neučí. Reforma „tchyně Evropy“ byla velkým přínosem a děti se učily číst, psát a počítat. Dnešní reformy rozhodně tak přínosné nejsou a se zmíněným triviem mají děti velké problémy. Co takhle trénink paměti podpořený rozvojem jemné motoriky? Garantuji vám, že prázdná hlava, zmanipulovaná názorem, že vše se dá vyhledat, nevyhledá nic a naletí na každou pitomost. Prázdná hlava nebude mít žádný poměr k tomu, co jsem se snažil výše popsat jako kulturu, maximálně půjde na komerčně úspěšné představení, protože „se to má“. Prázdná hlava taky nic nevymyslí, protože si nic s ničím nespojí a pojem systém jí bude cizí. Prázdná hlava bude bezdějinná a bude jí úplně jedno, kde žije a co se kolem děje, hlavně aby bylo auto, bazén a plný mrazák. Máme tedy odbourávat „biflování“, ať už se tím myslí cokoli. Já mám ale neodbytný dojem, že tzv. „biflování“ je přesně to, co požaduje velký počet žáků a rodičů. Bezmyšlenkovitě „nadrtnit“ nadiktované učivo, na signál je odříkat (následně zapomenout) a dostat dobrou známku (v řadě případů bohužel cokoli, co není nedostatečná). Hlavně, aby učitel neobtěžoval příliš dlouho. A říkají tomu vzdělávání, nebo nedejprůroda studium (studeo = snažím se...). Bohužel jsou podle všeho školy, které tomu krácejí vstříc, hlavně nemít problémy s agresivními „matkami obranářkami“, schopnými napsat stížnost, že se robátko při tělesné výchově zpotilo. Nejhorší je, že se takovým školám ani nelze moc divit, stokrát nic umožilo osla a močit proti větru se dá jen do poměrně nízké jeho intenzity podle Beaufortovy stupnice.

Ono by toho bylo víc, ale v nejlepším se má přestat.

(Ilustrační obrázek má licenci Public Domain — [7 Baroque Dance Image: PICRYL - Public Domain Media Search Engine Public Domain Search](#).)

Projekt Šablony - Itálie Toskánsko, část 3.

Petr Vlček

Společně ještě navštěvujeme barokní chrám svatého Martina z roku z roku 1462. Pak už se proplétáme k metropolitní katedrále. Hala katedrály je impozantní a má pěknou energii a atmosféru. Vstupenka má platit údajně do několika okruhů: vlastní dóm katedrály s knihovnou Piccolomini, muzeum katedrály s vyhlídkovou plošinou a věží, krypta v podzemí dómu a křtitelne. Nakonec se ukazuje, že platí jen do hlavní lodi s knihovnou. Někteří včetně mne si dokupují vstupenku.

Obcházím tedy v krátkém časovém intervalu nejprve muzeum s vyhlídkovou plošinou. Jsou tu k vidění různé sochy a monstrance a další liturgické předměty v několika místnostech. Na vyhlídkovou plošinu se vstupuje z velikého sálu, kde je velká fronta, neboť na plošinu vede velmi úzké schodiště a vejde se tam jen určitý počet lidí, takže je vstup regulován. Podle informací je fronta asi na hodinu a půl, což není šance stihnout. Využívám toho, že jsem jednotlivec a obsluha mě pustila po krátkém rozhovoru s první skupinou. První vyhlídkovým místem je balkonek a ještě se vystupuje výše na věž, kam je opět regulován vstup. Z obou míst je nádherný výhled na město, katedrálu a okolí v zapadajícím slunci. Pak jsem si postupně v rychlosti prohlédl ostatní části: křtitelnicí a podzemí a kryptu.

Po prohlídce katedrály jdeme městem, které se stále více noří do noci, zpět k autobusu a vracíme se do hotelu na večeri. Někteří pak ještě jedou na večerní výjezd na Montecatini Alto. Já odpočívám na pokoji.

Úterý 29. 10. 2024. Ráno se vracíme do Florencie (Firenze) opět ke konečné tramvaji T1 Villa Costanza a přesunujeme se k nádraží. Řidiči musí minimálně 8 hodin před cestou domů odpočívat. Prvním bodem je návštěva galerie Academia. Je to v podstatě vysoká škola sochařského a malířského umění s dlouholetou tradicí.

Neúspěšně se tu o studium ucházel i náš významný malíř Mikoláš Aleš. Měl namalovat nějaký téměř „nemalovatelný“ obraz jakéhosi sousoší, ale neuspěl. V galerii je největším exemplářem originál Michelangelovy sochy David, jejíž kopii jsme viděli na náměstí před radnicí (Palazzo Vecchio). Do galerie byl přesunut v roce 1873.

Akademie krásných umění ve Florencii (Galleria dell'Accademia) byla první akademií pro malířství v Evropě. Pod záštitou Cosima I. Medicejského byla založena v roce 1563 Giorgiem Vasarim, Agnolem Bronzinem a Bartolomeem Ammanatim, třemi z nejvýznamnějších umělců manýrismu. Svůj název nese od roku 1784. Svoji působnost započala v kostele Santissima Annunziata. Když se Akademie rozhodla přijmout i první ženu Artemisii Gentileschi (1593–1653), byla to hotová senzace.

Velkovévoda Leopold II. Toskánský ustanovil, že by všechny malířské školy ve Florencii měly být sdruženy pod jednou střechou pod vedením Akademie, a že by měly mít galerii s malbami starých mistrů, které by pomáhaly mladým umělcům ve studiu. Tento úkol plní Akademie s příslušnou galerií i dnes, v bývalém konventu a hospici

Florence — u baziliky San Lorenzo

v ulici Via Ricasoli.

K umění by měla patřit i budba a restaurátorské umění, takže od té doby je součástí Akademie i konzervátor Cherubini a Opificio delle Pietre Dure.

Vedle Davida stojí socha Zajatci (Prigioni), původně měla určení na hrob papeže Julia II. Dále jsou zde Giambolognony originály plastik Únos Sabine, jakož i vynikající malby z Florencie z 13.-16. století.

Z Galerie se proplétáme uličkami plných lidí na „most zlatníků“ (Ponte Vecchio — Starý most), přecházíme řeku a pak jdeme podél chodby, která propojovala palác Uffizi s palácem Pitti. Táhne se mostem zlatníků, je vestavěná do domu a nad ulicemi vytváří mosty. Umožňovala bezpečný průchod městem plným nepřátel bohaté Medicejské rodině. Palác Pitti je obklopen nádhernými zahradami.

Na náměstí Pitti před palácem si v restauraci objednávám oběd (toskánskou hovězí polévku). Je to polév-

ka, kde jsou těstoviny, množství zeleniny, maso a doslova v ní stojí lžíce. Když už jsme u toho jídla, měli jsme objed-

nán hotel z polopenzí. Tři snídaně byly každý den stejné, bez obměny – švédské stoly (salám, sýr, vejce, jogurty, zelenina, vařená vejce, sladké pečivo...), tři večere byly vždy tříchodové – jako předkrm různé těstoviny s kečupem ve třech obměnách, hlavní jídlo (plátek vepřového masa a s bramborem, kuře s rýží a

vepřové maso s kukuřično-bramborovou kaší) a moučník. Večere měly klesající úroveň den ode dne.

Po obědě z náměstí Piti obcházím okolí paláce, nahlížím do zahrad. Opětovný sraz máme u mostu zlatníků.

Jdeme podél řeky Arna na most Ponte alle Grazie, s jakousi moderní sochou s názvem L'Uomo Comune, vytvořenou z kovu. Z mostu je krásný výhled na nábřeží. Proplétáme se uličkami k bazilice San Lorenzo. Chrám nemá vyzdobené stěny mramorem, jako ostatní chrámy ve Florencii. Došlo

k tomu díky sporu o zdrojový mramorový lom mezi mediceským papežem Lvem X. a stavitelem Michelangelem. Ani jeden z nich nechtěl ustoupit, a tak nakonec kostel

nebyl nikdy vyzdoben. Čas na prohlídku kostela včetně vystátí fronty na vstupenku není, a tak se chvíli procházíme v nedaleké

tržnici. Je tu k dostání vše: potraviny, oblečení, kožené věci, suvenýry, šperky, víno... Lze tu nasát pravou italskou atmosféru, které již trochu zavání orientem.

Pak se proplétáme přečpanými uličkami k dalšímu kostelu – Basilica di Santa Croce. Zde nalezl svůj poslední odpočinek nejen Michelangelo a Galileo Galilei,

ale mnoho dalších známých Italů, zejména to jsou náhrobky:

Galilea Galileiho, ten byl vytvořen roku 1737 G. Battistem Fogginiem,

Lorenza Ghibertiho a jeho synů Vittoria a Lorenza, Carla Marzuppinio od Desideria da Settignana z roku 1453, Michelangela Buonarrotiho od Giorgia Vasaribo z roku 1570 se sochami Malřství, Architektury a Sochařství, Niccolò Machiavelliho od Innocenza Spinazzibo z roku 1787, Leonarda Brunibo od Bernanda Rosselina z let 1446 až 1447 – mramor o rozměrech 610 x 328 cm.

Dále jsou v objektu pobřbeni: Enrico Fermi, Guglielmo Marconi, Gioacchino Rossini, Raffaello Morgheni, Giovanni Gentile, Ugo Foscolo, Charlotte Bonaparte, Lorenzo Bartolini, Eugenio

Florence — katedrála (Il Duomo)

Florence — Ponte Vecchio, „most zlatníků“!

Barsanti, Vittorio Alfieri, Leone Battista Alberti.

Součástí vstupního do chrámu je i chrámové muzeum, zbudované v přilehlém klášteře, a jeho zahrada.

A poslední závěrečnou prohlídkou je památkový okruh kolem nejvýznamnější katedrály ve městě, Santa Maria del Fiore, Il Duomo. Už na náměstí před kostelem Sv. Kříže máme rozchod, neboť každý si vybral jiný okruh. Začínám výstupem na zvonici, před kterou je asi 30minutová fronta. Výstup na ochoz vysoké věže je náročný, ale pohled na baziliku s její kupolí a okolní město s horami stál za to. Následuje prohlídka samotného chrámu a podzemí, kde jsou vidět základy původního kostela Santa Reparata. Jsou tu původní fresky a náhrobek stavitele kupole hlavního chrámu Filippa Brunelleschiho. Stihl jsem to akorát do zavírací doby. Následovala návštěva křtitelnice, jejíž interiér byl v opravě, a tak dojem kazilo lešení. Poslední částí prohlídky bylo chrámové muzeum. A na 18 hodinu jsme měli objednaný výstup na kupoli chrámu. Před tím jsem stihl lehkou večerň zakoupenou v místním krámu.

Na kupoli jsme stoupali po úzkém schodišti s mnoha schody a dostali se na první ochoz pod samotným zaoblením, odkud byl nejen krásný pohled dolů do lodi chrámu, ale také na překrásnou výmalbu. Stoupali jsme dál po úzkém schodišti a labyrintem chodeb v plášti kopule až na její vrchol. Otevřel se nám nezapomenutelný nádherný pohled na noční osvětlené město. Zpět jsme sestupovali přes druhý ochoz v kopuli, takže jsme viděli loď i malby z jiné perspektivy. Byl to nádherný zážitek na závěr celé akce.

Santa Maria del Fiore (Panny Marie Květné), neboli florentský dóm (duomo di Firenze) je katedrála římskokatolické florentské arcidiecéze. Stavět se začala na konci 13. století architektem Arnolfem di Cambio a dokončena v roce 1436 monumentální renesanční kupolí podle Filippa Brunelleschiho. Je dominantou Florencie a jednou z nejvýznamnějších architektonických památek světa, součástí Světového kulturního dědictví UNESCO. Ke katedrále patří volně stojící Giottova zvonice (Campanilla), nejdůležitější Giottovo architektonické dílo a neméně slavná křestní kaple Baptisterium San Giovanni.

Na místě západní části lodi dnešní katedrály stával románský kostel Santa Reparata, poprvé postavený na přelomu 4. a 5. století, později za válek s Byzancí zničený a někdy během 7.–9. století znovu postavený. Při zahájení výstavby katedrály bylo pouze zbořeno průčelí starého kostela a nová stavba postupně obklopila původní budovu. Poté byla Santa Reparata zbourána.

Stavba florentské katedrály, byla zahájena na zakázku Florentské republiky dne 8. září 1296 podle návrhů významného architekta Arnolfa di Cambio. Po Arnolfově smrti v roce 1302 byly práce na 30 let přerušeny. Pak pokračoval Giotto di Bondone, který však pouze navrhl projekt vedle stojící zvonice (Giottova campanila). Stavba se opět rozběhla až roku 1357 podle plánů Francesca Talentiho, který Cambiovy plány výrazně změnil. Jeho dílem jsou mohutné křížové žebrové klenby ve všech lodích i plán vytvořit

nad křížením obromnou kupolí o šířce všech tří lodí. Rozšíření se dočkal i chór. Podélný trakt byl dokončen roku 1378. Čtyři pole hlavní lodi mají rozměry 20 × 20 metrů a výšku 40 metrů. Interiér proto působí nesmírně pádným, monumentálním dojmem. V roce 1386 byly budovány základy chórového závěru a roku 1389 byly budovány pilíře křížení. V roce 1413 byl proveden tambur kupole a vynořila se otázka její technické realizace.

Na realizaci kupole pokračoval Filippo Brunelleschi. Dvouplášťová osmiboká kupole, kterou postavil v letech 1420–1434, byla a je dosud považována za zážrak stavební techniky. Byla postavena zvenčí dovnitř, z cihel kladených ve vzoru rybí kosti bez použití lešení. Její rozpětí činí 41,97 m. To znamená, že byla dlouho třetí největší stavbou svého druhu na světě (rozpětí kupole svatopetrské baziliky v Římě je o 60 cm širší, základna kupole Pantheonu pak činí 43,22 m – tyto rozměry byly překonány teprve v moderní době, při stavbě Haly století ve Vratislavi roku 1913).

25. března 1436 byla katedrála zasvěcena papežem Evženem IV. Panně Marii. Papež tehdy pobýval delší dobu ve Florencii. Poté v dómu zasedal v letech 1438–1439 basiliejsko-ferrarsko-florentský koncil, který osobně navštívil byzantský císař Jan VIII. a konstantinopolský patriarcha Josefos. V červnu 1439 tu byla uzavřena církevní unie.

Roku 1478 byl z podnětu rodiny Pažizů spáchán v bazilice atentát na Medicejské. Lorenzovi Nádbernému se podařilo uniknout, ale jeho bratr Giuliano byl zabit.

Roku 1587 bylo zbořeno nedokončené průčelí katedrály, které stavěl di Cambio. Poté byla vypsána řada konkursů na jeho dostavbu, ale teprve roku 1871 byl schválen návrh architekta Emilia de Fabris, jenž respektoval historický vzhled katedrály. Novogotická přední fasáda byla dokončena v roce 1887. Stejně jako pro ostatní stěny je také pro chrámové průčelí typické obložení třemi druhy mramoru: bílým z Carrary, zeleným z Prata a růžovým z Maremma, a navíc bohatá figurální výzdoba.

Prostorná katedrála je pátým největším chrámem na světě. Její délka činí 153 m, šířka 38 m, 90 m v příčné lodi, dóm pojme 25 tisíc návštěvníků. Strážlivý, světle omítnutý interiér je typickým projevem italské gotiky. Také vnitřní prostor kupole měl podle Brunelleschiho plánů zůstat bez malířské výzdoby nebo dekorace. V letech 1572–1579 však provedli Giorgio Vasari a po jeho smrti Federico Zuccari freskovou výzdobu. V minulých dvou stoletích bylo proto často uvažováno o jejím odstranění. Na pravé stěně dómu stojí za povšimnutí medailón s poprsím Brunelleschiho, vlevo Danteho portrét od Domenica di Michelino. Básník je na něm zobrazen na pozadí Florencie (panorama s chrámovou kupolí za jeho života ovšem neexistovalo) a s Božskou komedií v ruce.

Po nádherné teče v areálu katedrály jsme se přesuli jsme se k nádraží a tramvaj jsme se vrátili zpět k autobusu. A nastoupili, jsme cestu domů po trase jako sem přes italské, rakouské a německé Alpy. Domů jsme dorazili ve středu 30. 10. 2024 před sedmou hodinou ranní a rozešli jsme se k odpočinku po náročné noci domů a také jsme vsřebávali nádherné zážitky před zítřejším nástupem do práce...

Pro školní zpravodaj © 2024 (konec)

Použito:

Wikipedie, otevřená encyklopedie česká, dostupné z odkazu <https://cs.wikipedia.org>

Wikipedie, otevřená encyklopedie anglická (volný překlad), dostupné z odkazu <https://en.wikipedia.org>

Bella Italia!

Josef Gruber

Ach ta inspirace... Nádherná Itálie a nádherná italština. Sebevětší pitomost zní jako z operní árie (muž, který neintonuje, je tam považován za postiženého). „Il ventre pieno fa la testa vuota“. Schwálně to zadejte do překladáče.

Podělím se o jeden zajímavý zážitek. Za své „kariéry“ autora hudby, textů a doprovodné ochotnického divadelního souboru jsem se potkal s Italkou. Na zámku Kozel (jehož tehdejší báječný kastelán pan Bobek se představoval slovy: „Jsem Bobek z Kozla“) jsme hráli Horníčkovy (a, ehm, moje) Dva muže v šachu. I seděl jsem před produkcí na trávě a s kytarou se prsil (před třiceti lety to ještě šlo, dnes bych se spíše bříšil) před italskou návštěvnicí a její českou přítelkyní. Zajímavou věc jsem se od Italky dověděl... V Itálii by prý nešlo jen tak vystoupit s divadelním kusem, museli bychom složit jakousi zkoušku, zda dostatečně vládneme italským jazykem (tedy i výslovností bez řečových vad apod.). Když dnes slyším některé české filmové hvězdy (stíno... pardon činoherce), nejsem si jist, zda by měl kdo hrát. Dante Alighieri se snad někde vyučuje jako předmět! To je, jako kdybychom měli

ve škole předmět Mistr Jan Hus, Jan Amos Komenský, nebo Josef Jungmann!!! Hlavně ten! Nebýt Jungmanna, nevím, jak by vypadal český jazyk. Mě vždycky zajímalo, jak vymyslel řít' a hýždi... (s prominutím *prdel* byla odborným termínem v dobové učebnici pro porodní báby). Je jednou z historických osobností, s níž bych se rád potkal.

Ještě k té Itálii. Filippo Brunelleschi, geniální architekt, je ve Vasariho Životech umělců (nádherná snůška historek a drbů) vylíčen jako autor toho, čemu dnes říkáme Kolumbovo vejce. Když se totiž jednalo o zastřešení florentského Dómu (Il Duomo), padaly návrhy, jako vyplnit chrám hlínou, podepírající budoucí kupoli, a promísit jí zlatáky, chamtivý lid by hlínu rozebral (nepraktické, ale účinné i dnes). Když velký Filippo nastínil svou vizi dvouplášťové kupole, byl zpochybňován. I vyzval hodnotitele, aby postavili vejce na špičku. Když pravili, že to nejde, lehce vejce natukl a stálo jedna radost. Na námitku, že by to dokázal každý, odpověděl, že stejně tak by kdokoli postavil jeho kupoli, kdyby znal jeho záměr. Tož vyhrál, konstrukce jeho kupole inspirovala i Michelangela při zastřešení Sv. Petra v Římě a stojí dodnes. *Se non è vero, è ben trovato* (obrácená čárka značí přízvuk, ne délku, to abyste v Itálii prošli).

Pamířská dálnice, aneb „4stán“ Díl 5.: Tádžikistán, Horní Badachšán

Petr Vlček

Kousek za městem jsme měli defekt. Ten je rychle opraven a pokračujeme dále. Stoupáme do hor. U města Šurobod je vnitrostátní hranice s Horním Badachšánem, kontrolují nám pasy a GBAO-permity.

Autonomní oblast Horní Badachšán je poměrně izolovanou oblastí. Celá oblast má rozlohu 65 200 km² a 223 600 obyvatel. Skládá se ze tří krajů a ty se dělí se na okresy. Hlavní město je Chorug. Má svoji univerzitu a žije tu 30 500 obyvatel. Kvůli absenci pořádné silniční sítě se Horní Badachšán skládá z mnoha izolovaných údolí, jejichž obyvatelé mají autonomistické sklony, takže nemá centrální vládu. Etnicky se obyvatelstvo skládá z mnoha národností hovořících několika iránskými jazyky. A tak jediným jednotícím prvkem, který zároveň stojí v opozici ke zbytku Tádžikistánu, je vyznávání specifické formy islámu – ší'itského směru ismá'ilija. A tak oblast má

blíže ke Afghánistánu. Za sovětské éry došlo ke zvýšení životní úrovně a rozvoji infrastruktury. Stalo se zvykem, že obyvatelé odcházeli do centrálních oblastí Tádžikistánu, či do Ruska a vraceli se jako kvalifikovaní a vzdělaní lidé. Proto lze i dnes mluvit o vysokém potenciálu tamního vzdělaného obyvatelstva a inteligence s orientací převážně na Rusko. Kromě toho se tu i nachází zásoby uhlí, zlata a barevných kovů. Po rozpadu SSSR životní úroveň obyvatel poklesla nejvíce z celého Kyrgyzstánu.

Životní podmínky domorodců jsou dány i klimatem. Teploty se tu v létě pohybují okolo 30 — 42 °C (v noci cca 28 °C). Teplota klesá s nadmořskou výškou, takže například v Chorugu (2000 mnm) je příjemněji. Minimálně prší, srážky jsou častější na jaře a na podzim. Řeky jsou spíše vádí, v létě vysychají. V zimě je tu až -30 °C a až 5metrové bremady sněhu, takže města a vesnice bývají často odříznuty od světa po dlouhé dny. Horší je to asi na vesnicích a menších centrech a nejbůře v okrajových slepých údolích. Je tu nedostatek dřeva

i paliva, a tak se tu topí hlavně briketami ze sušeného trusu, většinou jačih. Už teď si lidé dělají zásoby těchto briket. Větší položená menší města a vesnice v této oblasti mají podmínky ještě tvrdší. Dále od centra země je více sněhu, větší zima, pobonné hmoty jsou hůře dostupné a jsou větší výpadky elektrické energie a horší až žádný datový signál, někdy se dá sotva telefonovat.

Sjíždíme k řece Pančin Panj, která tvoří hranici mezi Tádžikistánem a Afghánistánem. Řeka Pančin Panj je „předchůdkyní“ veletoku Amu Darja. Podél jejího toku, který tu tvoří hranici s Afghánistánem, pokračuje dál. Nad námi jsou vysoké hory na obou stranách hranice, údolí řeky je jakási dlouhá soutěska. Na afghánské straně je vytesaná úzká cesta v horském úbočí, kde občas projede i větší nákladák. Kvalita cesty se zhoršuje, občas chybí asfalt.

Údolí je obydlené jen občas. Místa jsou vesnice na kyrgyzské straně, místa v Afghánistánu. Míjíme hraniční

přechod, který však vypadá uzavřeně, bude jich cestou ještě více. Přijíždíme do Drovaku. Cesta je uzavřena. Jede sem pan ministr na dovolenou do lázeňského hotelu. Čekáme asi hodinu, než z protisměru přijel. Do údolí tu teče docela silný vodopád. Nad Dvorakem je klášter. Pokračujeme do Daštaku a Kolbai Chumb, kde je autoservis a řidič nejprve tankuje a pak opravuje rezervu po defektu. Další hodinka zdržení na cestě.

Tady se k nám připojuje Pamírská dálnice, po které jezdí kamiony do Číny a kudy přijel pan ministr z Dušanbe, ale tento úsek cesty je ve výstavbě a je horší kvality s velkým provozem kamionů, proto jsme sem jeli přes Kulob. Kamiony nás budou provázet další cestu až do Chorugu, kde odbočí. Dříve auta jezdila i dále přes Karakul do Tádžikistánu, kam Pamírská dálnice pokračuje. Jenže hranice Tádžikistán - Kyrgyzstán je uzavřená (výjimku mají jen cizinci – turisté), takže v tomto úseku je už minimální provoz. A to ještě více ztěžuje životní podmínky místních obyvatel, čím blíže žijí k hranici s Kyrgyzstánem. Jedná se vlastně o dlouhou slepou silnici, která jako jediná propojuje zdejší obyvatele se zbytkem Horního Badachšanu a Kyrgyzstánu.

Panoramatická cesta

Pamírskou dálnicí byla jedním z hlavních cílů naší cesty. Projeli jsme její část v úseku Kolbay Chumb – Oš. Celá dálnice začíná v Afghánském Mazare a Serif, pokračuje do uzbeckistánského Termez a dále do tádžického Dušanbe. Další úsek dálnice Dušanbe - Kalbay Chumb měří 300 km, zatímco my jsme ujeli po lepší cestě 369 km. Dálnice dále vede do měst Chorug (z Kalbay Chumbu je 240 km / nadmořská výška místa je 2000 mnm), Murgab (306 km / 3600

mnm), Karakul (129 km / 4100 mnm). Menších vesnic je po cestě méně a méně, ale

Pamír: hranice Tádžikistán Afghánistán (8. 8.)

existují a žijí v nich lidé. Jsou tu i pastervecké jurty. Z Karakulu je to na hranice k tádžické celnici 52 km, na samotnou

Pamír: Chorug (9. 8.)

hranici Tádžikistán / Kyrgyzstán - do sedla Kyzil Art pass (4 282 mnm) je to ještě 1,5 km. Dalším bodem na cestě je kyrgyzská celnice vzdálená od sedla 17,5 km. Prvním větším městem v Kyrgyzstánu je SaryTas, který je vzdálen 15 km od celnice. Pamírská dálnice pokračuje dále přes pohoří ĪanSan (část Alaj) do města Oš, což je 184 km. Úsek Dušanbe – Oš měří 1 244 km, celá dálnice má délku 1 489 km. Nejvyšším bodem sedlo AkBaital pass ve výšce 4 655

mnm poblíž Karakulu. Dálnice je dnes přerušena na dvou místech: hranice Afghánistán / Uzbekistán a Tádžikistán / Kyrgyzstán. V Murgabu je napojení do Číny.

Cesta po Pamírské dálnici je více prašná než asfaltová. Hodně se tu opravuje a modernizuje. Silnice se rozšiřuje se, asfaltuje se, zpevňují se násypy směrem k řece a také vzdálenost se zkracuje tunely při velkých obloucích řeky. Je zajímavé, že se ponechá silnice prašná na úkor budování tunelů. Silnice na afghánské straně je dle letmého pohledu v horším stavu, ale stavební stroje jsou na ní vidět jen málo. Místy ji hodně odvažně zasekali do skály na řekou. To nebrání docela hustému provozu i větších aut.

Za vesnicí Baravni Tor přejíždíme přítok hraniční řeky Panj - Vanjob. Podél toku odbočuje prašná cesta, po níž bychom se dostali přes další malé vesnice až do Rojmazoru (79 km od odbočky). Končí tu silnice a polo-civilizované údolí. Tato téměř uzavřená a nedostupná vesnice je výchozím bodem pro výstup na nejvyšší horu Kyrgyzstánu a bývalého SSSR, která dnes nese název Štít Ismaela Samáního (pik Ismael Samani) a měří 7 495 mnm. Horolezci sem pochopitelně nejezdí auty, ale létají helikoptérou.

Z Rojmazoru je pik Ismael Samani vzdálen ještě asi 70 km vzdušnou čarou. Výstup se pochopitelně draze platí, hora je pro normálního turistu nedostupná a nelze ji ani vzhledem ke vzdálenosti z nějakého normálně dostupného místa Pamíru zahlédnout. Vrchol jsme zřejmě zahlédli, ale nestačili jsme jej identifikovat při leteckém návratu domů, kdy se při přeletu nad Kyrgyzstánem z dálky ukázal celý hlavní Pamír. Nyní jen

můžeme konstatovat, že jsme na soutoku dvou řek nejbliže k jejímu vrcholu.

Ismáil Sámání, po kterém je pik pojmenován, byl perský emír z dynastie Sámánovců. Původně se myslelo, že nejvyšší hora SSSR je pik Lenina (7 134 mnm), který leží vzdálenou čarou od piku Sámáního odhadem 40 km severovýchodně, chyba byla odstraněna okolo roku 1928 a štít se jmenoval Pik Garmo. V roce 1933 byla hora pojmenována na Pik Stalina. V roce 1962 dostala jméno Pik Komunizma. Přejmenována na současný název byla v roce 1998. Pik Lenina je tedy druhou nejvyšší horou Kyrgyzstánu. K piku Lenina se ještě vrátím. Zajímavostí je, že místní obyvatelé neřeknou štítu jinak než Pik Komunizma.

V údolí řeky Panj můžeme na afghánské straně spatřit i malá rýžová pole. Jako závlaha pro tato pole slouží prudké přítoky řeky Pančín Panj z okolních hor. Pole jsou budovaná na mírnějších svazích hor směrem k řece. Menší rýžová pole, spíše jejich neudržované zbytky, občas najdeme i na kyrgyzské straně. Pravděpodobně došlo k úpadku zemědělství po rozpadu SSSR.

V jednom místě stojíme 2,5 hodiny díky stavebním popisovaným pracím. Opravují tu sráz směrem do řeky a bagrem rovnají a prohlubují zásek do hřebenu, aby se silnice mohla rozšířit. Kdyby došlo během prací k náhlému závalu, měli bychom asi problém s další cestou. Řeka tu má docela divoký tok a opět je tu vodopád z úbočí. Odjíždíme až v 18:30.

Dále nás zdrželo zapadlé auto, má píchlou gumu. Obdivuji krátkou dobu, s jakou se podařilo překážku odstranit. Pomáhá, kdo může z okolojedoucích řidičů. Auto pomohl vytáhnout kamion na laně.

Stmívá se. Jedeme pomalu, vyhýbáme se kamionům, které nás také brzdí. Často se v autě díky zdvihnutému prachu z cesty nedá dýchat. Zastavujeme na večeři v jedné restau-

raci v Rušonu. Náhlý výpadek proudu okamžitě vyřešil agregát. Tahle událost je tu častá.

V Rušonu je jedna z mála odboček. Prašná cesta je těžce sjízdná cesta do velice odlehle a polo uzavřené civilizace v horách, je tu několik roztroušených trvale osídlených vesnic. Cesta se napojuje po

Pamír: cestou do Murgobu (10. 8.)

dolouhých 272 km na Pamírskou dálnici u Karakulu. Vede po hranici ohromného národního parku Bogimllii Točikikton, na jehož území se nachází nejen oba piky Lenina a Ismael Samani, ale další 7 a 6tisícovky. Má rozlohu 26 100 km², takže zaujímá přibližně 18% rozlohy celého Kyrgyzstánu a 1/3 území Horního Badachšánu. Návštěva parku je velice finančně náročná (nejen kvůli dopravě, ale také se tu platí drahý vstup) a zřejmě se sem dostanou jen vyvolení a nejbohatší lidé světa. Po silnici občas jezdí expedice s bohatými dobrodruhy, horolezci létají helikoptérou.

Do cíle naší cesty, hlavního města Chorug, dojíždíme v půlnoci. Náš šofér nás dovezl přímo do hotelu, který jsme si rezervovali předem. *

Pátek 9. 8. V Chorugu je další hraniční přechod do Afghánistánu. Prý je otevřený. Celkem jsme viděli na cestě podél řeky ještě dva přechody, které podle plotu na mostě přes řeku otevřené nebyly, ale kdo ví. Je tu také letiště pro menší letadla. Řeka Pančín Panj tu má 2 velké přítoky – Ghund a do něj se vlévá Šachdara.

Pančín Panj sem přitéká údolím, které tvoří hranici s Afghánistánem, my jsme sem přijeli proti jejímu proudu. Všechna tři údolí jsou řídké osídlená a vedou jimi jakési těžko sjízdné silnice. Podél Ghundu vede Pamírská dálnice, tam budeme zítra pokračovat. Dalšími dvěma údolím vedou těžko sjízdné silnice, které se v okolí Murgabu napojují na Pamírskou dálnici. Vzdálenosti a odlehlosti vesnic jsou tu obrovské.

Nad Chorugem jsou hory. Na mapě jsme nenašli názvy. Severní vrchol má 4 523 mnm, jižní vrchol má 4 493 mnm a východně je vrchol 5 392 mnm. Na vrcholky vedou těžko schůdné cesty, ale při denní teplotě okolo 35°C by byl výstup velmi náročný. Hory jsou kamenité a nejsou tu žádné lesy. Na jejich svazích nad městem jsou propagační politické nápisy vyrobené z velkých kamenů.

Ve městě na náměstí jsou busty politiků, je tu pochybné museum Pamíru, v jehož prostorách jsme nenašli nic, ani pokladnu, ani správce. Jen jakési kanceláře. Informační centrum Pamíru je umístěno jinde, než je inzerováno a kancelář funguje pouze na zavolání. Stojí tu budova Nazarovova regionálního divadla a státní univerzity, kde je také integrovaná se střední škola. Navštěvujeme místní koupaliště, v horku přijde vhod. Město zásobuje energií vodní elektrárna zbudovaná na řece Ghund.

Nastupujeme na maršrůtku a chceme navštívit botanickou zahradu, která je na pahorku nad městem. Ačkoliv měla jet k zahradě, jela na druhý konec města. Řidič s námi dojel na konečnou a pak si uvědomil, že může vydělat. A tak s námi uzavřel obchod a odvezl nás pod pahorek. Výstup na vyvýšeninu je v horkém počasí náročný. Zahrada je pěkně upravená a našli jsme tu jakýsi obelisk, na němž byly všechny vlajky bývalého SSSR. Z pahorku je krásný výhled na

město a celé údolí a okolní hory.

Odpoledne sháníme informace k zítřejšímu přesunu do Murgabu. Terminál „Murgab“, který by měl fungovat podobně jako „Terminál Chorug“ v Dušanbe, je na konci města směrem k výjezdu na Murgab. Od hotelu je to asi 8 km. Dozvídáme se, že auta by měla odjíždět z jakési parkovací plochy, přímo před hotelem. Kousek stojí podobné auto, kterým jsme přijeli včera a u něj stál řidič. Jdu se řidiče zeptat na informace. Potvrzuje, že by se mělo jet z plochy. Ale prý bude problém najmout si auto. Je tu málo vozidel, hodně zájemců a málo pohonných hmot. Doprava už není tak dostupná, jako jiné roky. Odhaduje, že ráno pojedou tak 2 auta, podle zájmu domorodců, kteří mají do města cestu. Nedává nám moc šanci k zítřejšímu odjezdu.

Napadlo nás zeptat se v recepci hotelu, což byl dobrý tah (i pro další dny). Recepční nám sehnal kontakt na řidiče a ten ještě večer přišel, ukázal nám auto, řekl, že budeme sedět na prostředních sedadlech a domluvili jsme cenu (10 000 TJS za auto). Byla to stejná cena jako z Dušanbe sem, ale je to polovina vzdálenosti, ovšem větší spotřeba – řídký vzduch a ve větší výšce. Ráno prý naložíme zavazadla na odstavné ploše před hotelem, a my pojedeme maršrůtkou k terminálu – řekne nám jakou a tam nastoupíme do auta. Tady se prý se nesmí nastoupit kvůli policejnímu nařízení. Domlouváme čas odjezdu. Večer pokračujeme v mariášovém turnaji.

Sobota 10. 8. Čekáme, než si řidič vybaví náležitosti, shání ještě nějaké zboží, které by vezl a hlavně lidí. Na střechu nakládá různé krabice, ve kterých jsou mimo jiné i jogurty a další potraviny. Nakonec máme jedno přední místo a dvě prostřední místa. Při čekání se dávám do řeči s jednou Francouzskou, která přijela v noci z Murgabu. Teď shání odvoz

do Dušanbe. Večer jí údajně letí letadlo. Podle našich zkušeností z cesty sem zřejmě asi nemá nárok letadlo stihnout. Popřejme jí hodně štěstí...

Vedle mladých sedí jedna žena s dítětem na klíně. Další podobná dvojice se mačká i na zadních sedadlech. Nakonec jsme jeli rovnou od hotelu bez maršrůtky. Chvilí kličkuje

Pamír: cestou do Murgabu (10. 8.)

me městem a zajíždíme ještě pro další pasažéry. Jedna paní vůbec nepřišla na sraz a tak řidič obvolává jiné zájemce. Jedeme k pumpě už naším směrem, ale pak se vracíme, protože řidič zapomněl nabrat pasažérku, kterou sehnal telefonicky. Vzadu tedy sedí dvě ženy, obě s dětmi na klíně.

Konečně vyrážíme. Stavíme na terminálu Murgab a zde si řidič vyřizuje nějaké papíry. Auto stojí, ale není jich tu tolik jako v Taškentu. Kamion žádný. Nevím, zda by se odtud podařilo odvoz sehnat. Nad Chorugem je údolí hodně osídlené. Vesnice střídá vesnice, silnice je zatím asfaltová. Za městem je checkpoint, kde kontrolují pasy. Jedeme údolím Ghundu směrem Bidund, Sangop, Pitob. Zde nasedá další pasažér. Konečně jsme kompletní. Vzadu se tedy mačkají tři dospělé osoby a dvě ženy mají ještě cca desetileté děti na klíně. V autě s 8 sedadly tedy cestuje 11 lidí.

Potkáváme cyklisty, jedou s vaky, kde mají zásoby. Pamírská dálnice se tu jezdí různě – auty, motorkami, ale i na kole (to je odvážné). Už včera jsme viděli cyklisty na prašné

cestě, jak se trápili do kopce. Zde je čeká převýšení ještě větší.

Silnice je chvíli asfaltová, chvíli prašná, stále potkáváme a předjíždíme kamiony i když provoz je menší než předevčírem.

Pokračujeme směr Bogeve, Nanem, kde stavíme u krámu s potravinami. Cestou jsou krásné výhledy na

hory, ledovce a řeku. V údolí jsou opět tu a tam jurty a stáda dobytka. Stále stoupáme. Údolí je daleko širší, než je včerejší kaňon, je ploché a spíše připomíná náhorní plošinu. Další vesnice Berdidekobod, Barsem, Kholhozobod, Tang. Civilizace, jak stoupáme, řídne. Některé vesnice jsou výše ve svahu, přístupné po téměř nesjízdných cestách. Někde jsou malé nenáročné hotýlky (tzv. homestay) nebo malé krámy se základním zbožím. Další názvy

vesnic, přes které postupně jedeme: Sižd, Nobobod, Vibizd, Buš, Šitam, Ver, Goz, Patchyr, Vankala, Sardem.

Pak už jsou tu jen samoty. Řeka Ghund má i přítoky, ale spíše jsou to wádí, které v létě vysychají. Pokud ještě voda teče, není tok divoký a jak stoupáme, postupně slábne, až vysychá. Sem tam občas je v údolí i malé slané jezero. Jelondy je po dalších ujetých kilometrech větší vesnice, ale stejně jsou to spíše roztroušené samoty. Najdeme tu malou restauraci, kde jsme zastavili na jednoduchý oběd (vajíčka, párky, polévka). Jsou tu termální prameny. A nádherné výhledy do kraje.

Za Jelondy se připojuje jedna z údolních cest z Chorugu, je to ta, co vede údolím řeky Šachdary. Řeka Ghund se pomalu ztrácí ve wádí. Okolo několika slaných jezírek a vesnice Aligur se pomalu blížíme do Murgabu. Před městem je checkpoint, kde nás kontrolují. A tady zrodil jeden z největších průšvihů na cestě...

Následuje rozvoz lidí po jejich bydlištích. Nás odváží do homestay (malého hotýlku). Šofér nám

SPŠ strojnická a SOŠ prof. Švejcara, Plzeň
Klatovská 109
301 00 Plzeň

Telefon: 371 510 811 - vrátnice
Fax: 371 510 825 - sekretariát
E-mailové adresy: viz web - Kontakty

nabízí odvoz na zítřek, kluci mu platí a dávají plnou taxu dopředu (bylo to riskantní, měla být jen záloha) a domlouváme se na zítřejší čas odjezdu. Stálo to 8 000 TJS, ale budeme mít auto pro sebe a řidič se bude prázdný vracet, pokud nenajde v Karakulu zájemce o cestu zpět. Jinak budeme stoupat ještě výš a délka cesty je zase poloviční proti dnešku.

Ubytování je laciné, s polopenzí. Jsou tu s námi Němci, cyklisté jedoucí na těžko. A také jedna Francouzka samotářka, která s námi sdílí pokoj. Včera přijela z Číny.

Tady má Pamírská dálnice odbočku. Na čínské hranice je to odtud 84 km přes sedlo Kuo Le Mai Shan Kou, 4 362 mnm. Na tuto odbočku se napojuje těžce sjízdná silnice, která vedla z Chorugu dále podél afghánských hranic. My budeme zítra pokračovat díky uzavřeným hranicím s Tádžikistánem po poloopuštěné Pamírské dálnici téměř bez aut. Ještě že jsme se dohodli s naším řidičem, bylo by dál těžké sehnat jiný odvoz. Jdeme se za soumraku projít na kraj nevábného města. Město je složeno z nízkých nehezkých kvádrových domů.

www.spstrplz.cz

Pro školní zpravodaj © 2024 (pokračování příště)

Použito:

Wikipedie, otevřená encyklopedie česká, dostupné z odkazu <https://cs.wikipedia.org>

Wikipedie, otevřená encyklopedie anglická (volný překlad), dostupné z odkazu <https://en.wikipedia.org>

Věř, ale komu věříš, měř! Jako v tom filmu. (Foto JG)